

ЛОКАЛНИ ПЛАН АКЦИЈЕ ЗА ДЕЦУ

Пирот по мери деце

ОПШТИНА ПИРОТ

ЛОКАЛНИ ПЛАН АКЦИЈЕ ЗА ДЕЦУ

Пирот по мери деце

ОПШТИНА ПИРОТ

Имајући у виду да Локални план акције за децу у општини Пирот представља корак ка остварењу основног циља – потпуног и складног развоја личности детета, да деца расту у породичној средини, у атмосфери среће, љубави и разумевања, да се развијају у здрављу, миру и достојанству, са задовољством сам прихватио израду Локалног плана акције за децу Пирота.

Желим да се захвалим на важној улози UNICEF-а у пружању техничке помоћи и несебичне подршке у току целог процеса израде ЛПА и посебно се захваљујем *Канадској агенцији за међународни развој (CIDA Canada)* за финансијску подршку у изради ЛПА.

Као председник општине Пирот имао сам и улогу председника Међусекторског савета за израду ЛПА за децу у Пироту, који је чинило 25 чланова – стручњака из разних институција које се баве проблемима деце, као и представника невладиних организација.

Сматрам да нема пречег и важнијег задатка у овим тешким временима од побољшања квалитета и услова живота наше деце. Надам се да ће све институције и сви појединци радити заједно на реализацији једног узвишеног циља: да нам Пирот буде град по мери деце!

Пирот,
15. март 2005.

Мр Владан Васић,
Председник општине Пирот

I. ЛОКАЛНИ ПЛАН АКЦИЈЕ ЗА ДЕЦУ

ОПШТИ ДЕО

I. 1. Развој Локалног плана акције у Пироту

Влада Републике Србије је у фебруару 2004. године усвојила Национални план акције (НПА) за децу, којим се дефинише општа политика Републике према деци у периоду до 2015. године.

Национални план акције за децу дефинише начине како ће Влада и остале републичке и локалне институције изградити Србију која поштује дечија права и која је по мери деце. План говори о ономе што надлежни желе да ураде и о начинима како то да ураде.

На основу Националног плана, UNICEF је у сарадњи са локалним заједницама у три општине (Пирот, Крагујевац и Сјеница) иницирао развој и израду Локалног плана акције (ЛПА) за децу до 2010. године. Локални планови у ове три општине засновани су на кључним принципима и садрже основне компоненте Националног плана акције:

- ♦ смањење сиромаштва код деце,
- ♦ квалитетно образовање за сву децу,
- ♦ боље здравље за сву децу,
- ♦ унапређење положаја и права деце ометене у развоју,
- ♦ заштита права деце без родитељског старања,
- ♦ заштита деце од злостављања, занемаривања, искоришћавања и насиља.

Основни циљ припреме Локалног плана акције јесте да се дефинишу стратешки циљеви и реалне и мерљиве кључне активности које би се заснивале на развоју свеобухватне анализе стања, укључујући све сегменте живота деце и подизање нивоа свести чланова друштва о стању деце и њиховим потребама. Ове кључне активности би требало да се спроведу у периоду од 2005. до 2010. године, што ће довести до јачања капацитета локалне заједнице неопходних за унапређење стања деце у Пироту.

Локални план акције је стратешки документ кроз који се обезбеђује оптимално окружење за децу у складу са принципима зацртаним у Конвенцији о правима детета, Свету по мери деце и Националном плану акције за децу у Србији. Четири основна принципа из чланова Конвенције о правима детета су испоштована, и то: недискриминација, најбољи интерес детета, право на живот, опстанак и развој и партиципација деце.

ЛПА за децу у општини Пирот урађен је уз техничку помоћ UNICEF-а и финансијску подршку *Канадске агенције за међународни развој (CIDA Canada)*.

I. 2. Основе за израду ЛПА

Основ за израду ЛПА за децу Пирота су:

- ♦ Стратегија за смањење сиромаштва деце у Србији,
- ♦ Национални план акције за децу,
- ♦ Стратегија развоја општине Пирот,
- ♦ Анализа ситуације стања деце у општини Пирот.

I. 3. Процес израде Локалног плана акције у Пироту

Проблеми положаја младе генерације у нашој земљи изузетно су велики, а посебно су нарасли у периоду кризе и транзиције. Међу тим проблемима истичу се неки који би требало да имају статус приоритетних, као што су: велики пад наталитета, велики део дечије популације који живи у сиромаштву, неходна појачана здравствена заштита деце, квалитетније образовање, пораст друштвених аномалија код деце као што су малолетничко преступништво, наркоманија и алкохолизам, полно преносиве болести, разни облици насиља и др.

Одмах по потписивању Меморандума о разумевању између UNICEF-а и Општине Пирот (24. 6. 2004) образован је Међусекторски савет за израду и праћење реализације ЛПА за децу у Пироту. Међусекторски савет чине 25 чланова из разних институција које се баве децом. Такође је формиран и Локални тим за управљање пројектом, који је саставни део Међусекторског савета.

Према проблематици, ради свеобухватног сагледавања стања деце у свим сегментима живота у нашој општини, из састава Међусекторског савета формиран су тимови који су се бавили истраживањима у својој области, и то социо-тим, тим за васпитање и образовање, здравствени тим и тим за медије. Сваки тим има свог руководиоца.

Да би се дошло до што реалнијих података, тимови су спровели истраживања (25 анкета и партиципативно истраживање) у којима је учествовало 6.220 испитаника, од којих је деце било више од 50%. На основу сагледаног стања урађена је анализа ситуације стања деце у општини Пирот, која је омогућила да се јасно зацртају стратешки циљеви по областима и унесу у Нацрт ЛПА. Током децембра 2004. године организован је широк консултативни процес о Нацрту ЛПА, како би се што већи број учесника укључио у сам процес израде овог стратешког документа и јачање локалног власништва над њим. Тимови су истовремено водили консултације са децом као главним актерима ЛПА.

Сталном, конзистентном, отвореном и искреном комуникацијом са представницима медија, општински тим и руководиоци осталих тимова

су непрекидно извештавали јавност о процесу израде ЛПА, а медији су кроз овај процес постали партнери у напорима да ЛПА у Пироту успе.

Оно што је веома значајно јесте формирање и развијање базе података (DevInfo систем), која омогућава да се формулисани мерљиви и реални индикатори за достизање циљева ЛПА прате у току имплементације и даље, као и размену података у земљи и у свету.

I. 4. Остваривост ЛПА

Кроз сагледавање свих изражених проблема из Анализе ситуације о стању деце у Пироту, приликом креирања ЛПА за децу у општини Пирот пошло се од реалних могућности локалне самоуправе да се реализују зацртане активности у периоду имплементације од 2005. до 2010. године.

Праћење остваривања циљева из ЛПА кроз DevInfo базу података, где су зацртани реални и мерљиви индикатори, омогућиће да се прати остваривост плана и побољшање положаја и права деце на подручју општине Пирот.

Самим усвајањем ЛПА за децу од стране Скупштине општине Пирот, на седници одржаној 14. марта 2005. године, локална самоуправа је преузела обавезу да се зацртане активности и реализују.

ЛПА је план развоја за децу Пирота. Како бисмо успели у изградњи Пирота као града који поштује права деце и по мери сваког детета, потребно је да удружимо напоре пиротских власти, институција и свих грађана.

Међутим, чуда се неће десити преко ноћи, али ће нам ЛПА помоћи да дођемо до Пирота који брине о свој деци и слуша их, поштује их, у којем им је омогућено да се играју и уче, који их негује, воли, који унапређује и штити права деце без дискриминације, који ставља безбедност и добробит деце испред свега другог и који омогућава деци да се развијају у здрављу, миру и достојанству. ЛПА је средство за остварење тог циља.

II. ЛОКАЛНИ ПЛАН АКЦИЈЕ ЗА ДЕЦУ

КОМПОНЕНТЕ

II. 1. Смањење сиромаштва деце

ТРЕНУТНО СТАЊЕ

- Број корисника МОП-а се сваке године повећава: од 2000. до 2002. године просечан број је био 480 корисника, 2003. године 486 корисника, 2004. године 520 корисника.
- Дечији додаток користи у просеку 3.465 породица за 5.651 дете. Дечији додаток спада у социјалну меру јер је остваривање права везано за цензус.
- У општини Пирот живи укупно 2.470 Рома, од тога је 35% деце.
- Великом сиромаштву деце у Пироту доприноси незапосленост њихових родитеља. У Пироту тренутно посао тражи 9.312 лица, али стварна незапосленост је много већа: велики број људи је у радном односу, али без икаквих примања, јер је већина предузећа у тешкој финансијској ситуацији или у поступку стечаја.
- Веће сиромаштво деце је у вишечланим домаћинствима, затим у једнородитељским и ромским породицама. Углавном су то породице где се сиромаштво трансгенерацијски преноси.
- У једној од анкета за родитеље, која је имала за циљ анализу сиромаштва деце, на питање „Да ли је било ситуација када свом детету нисте могли нешто да купите, а било је неопходно за школу?“ са „да“ је одговорило 40,36% испитаника, а 41% њих је одговорило да је то „због недостатка новца“.
- На питање за родитеље деце основношколског узраста, „Да ли Ваше дете узима јужину у школи?“ њих 68,14% је одговорило „не“.
- Економско стање своје породице 50% испитаника процењује као неповољно, 30% као осредње, 10% као повољно и 10% као задовољавајуће.

Стратешки циљ

Смањење сиромаштва деце

1 Специфични циљ

Помоћ деци из породица испод линије сиромаштва и подизање нивоа квалитета живота деце из тих породица

АКТИВНОСТИ

- Идентификација деце која живе у породицама испод линије сиромаштва (формирање базе података – опремање социо-тима компјутером) – 2005. и даље
- Израда социјалне карте породица у општини Пирот као најбољег показатеља материјалног стања породице – 2005. и даље
- Материјална помоћ деци из породица испод линије сиромаштва у виду бесплатне ужине, коришћења народне кухиње, бесплатног летовања преко Црвеног крста, бесплатног коришћења дечијих кампова – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Међусекторски савет ЛПА, општина Пирот, Центар за социјални рад Пирот, невладине организације, Црвени крст Пирот, основне школе у Пироту

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор

ИНДИКАТОРИ

1. Корисници МОП-а
2. Процент издвајања из општинског буџета за социјалну заштиту
3. Укупно издвајање из општинског буџета за социјалну заштиту
4. Деца корисници права на дечији додатак

5. Породице са више од троје деце
6. Једнократне новчане помоћи

2 Специфични циљ

Помоћ породицама из руралних средина у остваривању права из области дечије и социјалне заштите

АКТИВНОСТИ

- Образовање Општинског тима за праћење остваривања дечијих права, нарочито у најудаљенијим сеоским насељима, као и деце из маргинализованих група – 2005. и даље
- Организовани рад на терену ради конкретне помоћи породицама које нису у ситуацији да остваре законска права из области дечије и социјалне заштите због удаљености (здравствени разлози, недоступна превозна средства, неинформисаност и др.) – 2005. и даље
- Организовано обавештавање јавности путем средстава јавног информисања о угрожавању дечијих права и о стању сиромаштва деце, како би се подстакло брже решавање овог проблема – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, председник општине Пирот, општина Пирот – служба за послове друштвене бриге о деци, Центар за социјални рад, удружење грађана (за лица са оштећеним слухом, видом, са сметњама у развоју), медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Деца из руралних средина
2. Корисници дечијег додатка
3. Породице које живе испод линије сиромаштва

II. 2. Боље здравље за сву децу

ТРЕНУТНО СТАЊЕ

- Када се жели дефинисати здравствено стање једне популације, мора се имати у виду да оно зависи од здравља сваког појединца и да је последица удруженог деловања многих ендогених и егзогених фактора: пушења, алкохолизма, неадекватне исхране, недовољне физичке активности, наслеђа, социо-економских услова живота, као и утицаја система здравствене и социјалне заштите.
- По Сунбергу, биолошки тип становништва општине Пирот је регресиван, што значи да се у укупној популацији смањује учешће најмлађих, а све више повећава учешће најстаријих категорија становништва. Према попису из 2002. године, становништво узраста 0-14 година чини 14,5%, становништво узраста 15-49 година 46,5%, и становништво старо 50 и више година 38,9% популације.
- Анализа наталитета становништва општине Пирот показује да је наталитет низак и показује тенденцију сталног опадања. Тако је 1971. године број живорођених био 924, а стопа наталитета 13,4; 1993. године број живорођених 606, а стопа наталитета 8,9; 1998. године број живорођених био је 489, а стопа наталитета 7,2; 2003. године број живорођених био је 511, а стопа наталитета 8,1. На овакво стање утицали су многи фактори, као што су социо-економске прилике, низак стандард становништва и др.
- Стопа општег морталитета (однос броја умрлих на 1.000 становника у току једне године на одређеном подручју) у сталном је порасту. Тако је 1971. године стопа општег морталитета износила 10,0, а број умрлих је био 687; 1991. године стопа општег морталитета је била 14,0, а број умрлих 946; и 1999. године стопа општег морталитета била је 13,7, а број умрлих 902.
- На основу обављених истраживања може се запазити да на подручју општине Пирот постоји проблем злоупотребе дрога и психоактивних супстанци. На првом месту евидентно је повећано конзумирање алкохола код ученика средњих школа, на другом месту је пушење дувана, а потом експериментисање са дрогом и злоупотреба дрога. Очигледна је недовољна информисаност младих о овим ризико-факторима по здравље, али и утицај непосредног окружења у којем стално бораве.
- Присуство ризико-фактора (рано ступање у сексуалне односе, злоупотреба дувана, алкохола, дроге, поремећаји у исхрани и др.) обавезује на примену добро организованих програмских активности.

Стратешки циљ 1

Обезбедити свој деци здрав и безбедан почетак живота

1 Специфични циљ

Смањење смртности одојчади

АКТИВНОСТИ

- Интензивирање постојећих активности на унапређењу репродуктивног здравља жене, посебно анимирање жена од 18 до 25 година за систематски гинеколошки преглед бар једном годишње – 2005. и даље
- Обезбеђивање реагенаса и боја за израду препарата у оквиру патохиолошке дијагностике гинеколошких обољења за систематске прегледе – 2005. и даље
- Праћење трудноће путем протокола Светске здравствене организације – 2005. и даље
- Обавезна психофизичка припрема трудница за порођај и дојење – 2005. и даље
- Обезбеђивање већег преживљавања новорођенчади са телесном тежином мањом од 2.500 г – 2005. и даље
- Набавка неопходне опреме за дечији бокс и гинеколошко-акушерско одељење (инкубатор, гасни анализатор и електро-кардиотокограф) – 2005. и даље
- Обезбеђивање обухвата деце имунизацијом 100% против ДТП-а и до 18 месеци ММР вакцином – 2005. и даље
- Правовремено откривање здравствених проблема посетом новорођенчета у кући – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, Здравствени центар Пирот, Здравствени центар Пирот – диспанзер за жене и дечији диспанзер, Завод за заштиту здравља, медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Стопа смртности одојчади
2. Процент обухвата жена од 18 до 25 година систематским гинеколошким прегледима на годишњем нивоу
3. Процент контролисаних трудноћа
4. Процент деце која су вакцинисана против дифтерије, тетануса и великог кашља у првој години живота
5. Процент деце која су вакцинисана против малих богиња у првих 18 месеци живота
6. Процент посећености трудница саветовалишту за труднице на годишњем нивоу

2 Специфични циљ

Повећање наталитета

АКТИВНОСТИ

- Организовање округлих столова на тему угрожености наталитета и проналажења одговарајућих решења – 2005. и даље
- Покретање иницијативе код надлежних републичких министарстава за проналажење правих мера које ће стимулисати повећање наталитета (смањење пореза на дечију одећу и обућу, школског прибора, укупних трошкова школовања, бесплатне здравствене заштите) – 2005. и даље
- Покретање иницијативе код надлежних републичких министарстава за продужетак породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета код рођења трећег детета у породици, као и смањење радног стажа ради одласка у пензију мајки са трећим дететом – 2005. и даље
- Побољшање социо-економских услова (решавање проблема запошљавања мајкама код рођења другог и трећег детета) – 2005. и даље

- Пружање материјалне помоћи брачним друговима код лечења стерилитета – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, Међусекторски савет за израду ЛПА, Међусекторски савет за израду ЛПА (тим за здравство)

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Стопа наталитета
2. Стопа природног прираштаја

Стратешки циљ 2

Створити услове за оптималан развој сваког детета

1 Специфични циљ

Правовремено откривање здравствених проблема код новорођенчета и повећање броја одојчади која се искључиво доје до шест месеци

АКТИВНОСТИ

- Рана идентификација новорођенчета у ризику – 2005. и даље
- Обезбеђивање прве посете новорођенчету у кући у првим данима по изласку из породилишта од стране педијатра (обезбеђивање аутомобила и накнаде за теренски рад педијатра и медицинске сестре) – 2005. и даље
- Праћење ризичне деце од стране координативног тима стручњака кроз развојно саветовалиште при дечијем диспанзеру – 2005. и даље

- Едукација трудница, дојиља и породице – 2005. и даље
- Едукација лекара, бабица и патронажних сестара – 2005. и даље
- Промоција дојења у локалној заједници – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, патронажна служба, Дом здравља – диспанзер за жене и дечији диспанзер, тим за здравство, медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Новорођена деца коју су посећивали обучени здравствени радници
2. Одојчад до шест месеци живота која се искључиво доје

2 Специфични циљ

Побољшање исхране деце у циљу смањења анемија, гојазности и потхрањености

АКТИВНОСТИ

- Едукација здравствених радника, родитеља и деце о значају правилне исхране као фактора превенције анемије, гојазности и потхрањености – 2005. и даље
- Обавезни систематски прегледи деце у предшколској установи, основним и средњим школама – 2005. и даље
- Лабораторијске анализе (скрининг) – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Дечији диспанзер, Завод за заштиту здравља, предшколска установа, основне школе, средње школе, медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Процент деце до шест година старости која су гојазна
2. Процент деце до шест година старости која су потхрањена
3. Преваленца анемије код деце

3 Специфични циљ

Смањивање стопе повређивања деце и насиља над децом, стварање безбедне ненасилне средине за здраво одрастање деце

АКТИВНОСТИ

- Утицање на програмски садржај локалних медија ради смањења нивоа насиља којем су деца изложена преко телевизијског програма – 2005. и даље
- Повећање безбедности у саобраћају уз строго поштовање законских прописа, нарочито испред предшколске установе, основних и средњих школа – 2005. и даље
- Покретање иницијативе код Министарства просвете за увођење здравственог васпитања у систем образовања – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, МУП, медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Стопа повређивања деце
2. Учешће повређивања у морбидитету деце до 19 година
3. Процент злостављене деце

4 Специфични циљ

Смањење деформитета и неправилног држања тела код деце

АКТИВНОСТИ

- Спровођење корективних вежби у школама (обезбеђивање плаћеног наставника физкултуре или физиотерапеута за корективне вежбе) – 2005. и даље
- Обезбеђивање боравка у школи у природи (рекреативне наставе) што већем броју деце – 2005. и даље
- Изградња спортских терена (спортске хале) – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, школске установе, Здравствени центар

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОР

1. Учесталост неправилног држања тела и деформитета код деце

5 Специфични циљ

Обезбеђивање здраве животне средине

АКТИВНОСТИ

- Организовање округлих столова и предавања у школама ради сазнања о начинима заштите животне средине – 2005. и даље
- Стално истицање значаја здравог окружења у локалној заједници – 2005. и даље
- Стална контрола хигијенске исправности, односно степена загађености: хране, воде, ваздуха и земљишта – 2005. и даље
- Повећање уређених зелених површина у граду – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, Завод за заштиту здравља, предшколска установа, основне и средње школе, медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОР

1. Стопа разбољевања деце од респираторних инфекција

б Специфични циљ

Праћење квалитета пружања здравствене заштите

АКТИВНОСТ

- Формирање базе података ради успешног праћења квалитета пружања здравствене заштите (набавка три компјутера за дечији диспансер и едукација за рад на рачунару најмање шест особа, софтвер) – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, Дом здравља

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Стопа коришћења примарне здравствене заштите деце
2. Стопа хоспитализације деце

Стратешки циљ 3

Промоција здравља међу младима и адолесцентима

1 Специфични циљ

Смањење учесталости пушења, употребе алкохола и дрога међу младима и адолесцентима

АКТИВНОСТИ

- Едукација деце, родитеља и просветних радника о превенцији злоупотребе алкохола, цигарета и дрога – 2005. и даље
- Формирање саветовалишта за превенцију болести зависности (обезбеђивање материјалних средстава за адаптацију постојећег простора саветовалишта у згради Завода за заштиту здравља) – 2005. и даље
- Примењивање Закона о забрани пушења на свим местима где бораве деца (предшколска установа, школе, здравствена установа) – 2005. и даље
- Оспособљавање младих за спровођење вршњачке едукације (партиципација – учешће младих) – 2005. и даље
- Ажурирање рада Општинског координационог одбора за борбу против болести зависности – 2005. и даље

- Примењивање Општинске одлуке о радном времену кафића и забрана продаје и точења алкохола лицима млађим од 18 година – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, Завод за заштиту здравља, предшколска установа, основне и средње школе, здравствене установе, МУП

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Преваленца пушења међу адолесцентима
2. Преваленца употребе алкохола међу адолесцентима
3. Преваленца употребе дрога међу адолесцентима
4. Стопа хоспитализације деце од тровања алкохолом и дрогом

2 Специфични циљ

Смањење учесталости полно преносивих инфекција међу младима и адолесцентима

АКТИВНОСТИ

- Едукација младих преко саветовалишта за младе о превенцији полно преносивих инфекција – 2005. и даље
- Медијске кампање намењене превенцији полно преносивих болести – 2005. и даље
- Организовање предавања у школама намењених превенцији полно преносивих болести – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Диспанзер за жене, медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОР

1. Стопа разбољевања адолесцената од полно преносивих инфекција

3 Специфични циљ

Смањење стопе малолетничких трудноћа и смањење стопе намерних прекида трудноћа међу младима и адолесцентима

АКТИВНОСТИ

- Повећање нивоа знања о репродуктивном здрављу и коришћењу контрацептивних средстава кроз предавања у школама и рад у саветовалишту – 2005. и даље
- Медијска кампања намењена смањењу стопе малолетничких трудноћа и намерних прекида трудноћа – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Диспанзер за жене, школске установе, медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Стопа малолетничких трудноћа жена од 15 до 19 година
2. Стопа малолетничких прекида трудноћа жена од 15 до 19 година

II. 3. Квалитетно васпитање и образовање за сву децу

ТРЕНУТНО СТАЊЕ

- Образовање и васпитање, подстицање и развијање потенцијала младих људи неке су од најважнијих, али и најосетљивијих области друштвеног живота. Велика је одговорност одраслих (школе, родитеља, локалне заједнице, државе) у испуњавању ових задатка.

Актуелно стање у образовању је следеће:

- ◆ наставни планови и програми не полазе од потреба деце и њихових родитеља, чак ни наставника;
 - ◆ школа је све мање образовна институција – образовање се све више стиче ван школе;
 - ◆ школа је све мање васпитна институција јер све мање позитивно утиче на децу;
 - ◆ школа није демократична – није једнако доступна свој деци.
- Истраживања показују да наш образовни систем не одговара у потпуности потребама и развојним могућностима деце. Основни недостаци нашег образовања су традиционални приступ настави, лоши материјални услови и недовољна опремљеност школа наставним средствима. Околности у којима се наше друштво налази последњих петнаестак година утицале су на то да је васпитна функција школе маргинализована, а породица оптерећена егзистенцијалним проблемима, па нема довољно могућности да се квалитетно бави васпитањем деце.
 - У општини Пирот има 11.409 деце до 18 година старости. Од тог броја деце, предшколског узраста је 3.752, основношколског 5.144 и средњошколског 2.513.
 - Предшколским васпитањем и образовањем обухваћено је само 35,15% деце, а велики је и број захтева (преко 100) за упис у предшколску установу којима није удовољено управо због недостатка

простора. На другој страни, велики је број дипломираних васпитача који чекају на посао, око 90.

- Процент опремљености школа наставним средствима по нормативу је различит по школама, али у просеку је 55% за основне школе и 65% за средње школе.
- Пирот као општина нема развојну предшколску групу, која је преко потребна при основној школи „Младост”. Податак из једне од анкета говори да је само 44% ученика ове школе претходно похађало вртић.
- Пирот има једну предшколску установу, четири основне, пет средњих, једну вишу школу и Школу за лако ментално ретардирану децу „Младост”. Додатно образовање деца стичу у образовно-васпитном центру „Пралипе” (око 170), и неколико приватних школских центара, нпр. „Lingua” или „Институт Игић”, који углавном дају додатне часове из енглеског језика и информатике.

Стратешки циљ 1

Квалитетније васпитање и образовање деце предшколског узраста

1 Специфични циљ

Обезбеђивање потпуног обухвата деце квалитетним предшколским васпитањем и образовањем до 2010. године

АКТИВНОСТИ

- Повећање капацитета предшколске установе (доградња постојећег објекта у 2005. години и изградња новог објекта до краја 2007. године) – 2005. и даље
- Подстицање припадника ромске популације посебним мерама (разговорима, индивидуалним радом са децом, радионицама и едукацијом) на укључивање већег броја ромске деце у предшколско образовање – 2005. и даље
- Развијање рада предшколског образовања на сеоском подручју путем „Путујућег вртића” – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, предшколска установа, Међусекторски савет
– тим за васпитање и образовање, КИЦ „Пралипе”

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Процент деце обухваћене предшколским образовањем
2. Васпитне групе
3. Процент ромске деце обухваћене предшколским образовањем
4. Процент издвајања из општинског буџета за предшколско образовање

2 Специфични циљ

Увођење савремених метода васпитања и образовања у предшколској установи

АКТИВНОСТИ

- Организовање едукација васпитача из ненасилне комуникације и развоја вербалне комуникације – 2005. и даље
- Отварање дечијег клуба који ће реализовати програм дечијих играница и луткарског позоришта – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, Међусекторски савет – тим за васпитање и образовање, предшколска установа

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Одржане едукације
2. Процент васпитача који су похађали едукацију

3 Специфични циљ

Отвореност предшколске установе према породици и друштвеној средини

АКТИВНОСТИ

- Едукација родитеља на тему „Тага, мама – причајте са нама” – 2005. и даље
- Отварање саветовалишта за родитеље – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, Савет родитеља, предшколска установа

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Процент присуства родитеља едукацијама
2. Одржани састанци са родитељима на којима се доносе одлуке везане за функционисање вртића

4 Специфични циљ

Обезбеђивање једнаких услова за васпитање и образовање све деце

АКТИВНОСТИ

- Едукација васпитача и стручних сарадника – 2005. и даље

- Опремање предшколске установе дидактичким средствима – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, управа предшколске установе

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Процент васпитача који су похађали едукацију
2. Процент издвајања из општинског буџета за опремање предшколске установе

Стратешки циљ 2

Квалитетније васпитање и образовање деце школског узраста

1 Специфични циљ

Потпуни обухват деце основним образовањем

АКТИВНОСТИ

- Увођење система праћења уписа (опремање компјутером и програмом) – 2005. и даље
- Повећање уписа деце ромске националности и других маргинализованих група у основне школе – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, КИЦ „Пралипе”, основне школе

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Деца обухваћена основним образовањем
2. Деца уписана у основне школе која заврше основно образовање
3. Процент опремљености основних школа
4. Ромска деца уписана у основне школе
5. Ромска деца уписана у основне школе која заврше основно образовање

2 Специфични циљ

Повећање обухвата деце средњим образовањем

АКТИВНОСТ

- Повећање уписа деце у средње школе, нарочито деце ромске националности и из других маргинализованих група – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, школске установе, Међусекторски савет – тим за васпитање и образовање, медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Деца која су завршила основно образовање
2. Деца уписана у средње школе

3. Деца која су завршила средњу школу
4. Ромска деца која су завршила основно образовање
5. Ромска деца уписана у средње школе
6. Ромска деца која су завршила средњу школу

3 Специфични циљ

Увођење савремених метода у васпитно-образовни процес у основним школама

АКТИВНОСТИ

- Едукација наставника о савременим методама у васпитно-образовном процесу – 2005. и даље
- Информатичка обука наставника – 2005. и даље
- Обука за мултимедијални приступ настави – 2005. и даље
- Едукација из ненасилне комуникације – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, Међусекторски савет – тим за васпитање и образовање, основне школе

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Обучени наставници за нови систем школства
2. Успех на националним тестовима у поређењу са националним узорком
3. Употреба персоналних компјутера у васпитно-образовном процесу

4 Специфични циљ

Стварање школске средине као безбедне и подстицајне за сву децу

АКТИВНОСТИ

- Увођење школског полицајца у све школе – 2005. и даље
- Едукација ученика о безбедности у школској средини, о толеранцији и ненасилном решавању сукоба – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, школске установе, МУП

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Регистрована деца, жртве физичког насиља у школама
2. Школе које имају школског полицајца

5 Специфични циљ

Побољшање комуникације на релацији родитељ – ученик – наставник

АКТИВНОСТ

- Организовање радионица, округлих столова и трибина за родитеље, ученике и наставнике на тему међусобне комуникације – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, школске установе, Међусекторски савет – тим за васпитање и образовање, медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Организоване радионице
2. Организовани округли столови
3. Организоване трибине

6 Специфични циљ

Обезбеђивање једнаких услова за школовање све деце

АКТИВНОСТИ

- Опремање школа савременим наставним средствима – 2005. и даље
- Ангажовање деце кроз клубове за креативно и сврсисходно коришћење слободног времена – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, основне школе, средње школе

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Процент издвајања из општинског буџета за опремање школа
2. Опремљеност школа наставним средствима

II. 4. Унапређење положаја и права деце ометене у развоју

ТРЕНУТНО СТАЊЕ

- Тренутно у Пироту не постоји ни једна установа за дневни боравак деце ометене у развоју, као ни специјализована установа за рехабилитацију телесно инвалидне деце. Постоји потреба за увођењем инклузивног образовања деце ометене у развоју, стога је неопходно сачинити програм инклузивне едукације.
- Школску установу за децу ометену у развоју „Младост” похађа 170 ученика лаке менталне ретардације. У поступку истраживања спроведена је анкета путем упитника за 110 ученика, од којих је 34% девојчица, и 66% дечака. Срба је 30%, а 70% су Роми и остале националне мањине. Социо-економско стање ученика и њихових породица је веома лоше јер је 67% родитеља незапослено и немају сигурне и редовне изворе прихода, а преосталих 33% родитеља, који су у радном односу, немају редовна примања. У непотпуној породици, или код старатеља живи 17% ученика, 52% ученика живи у породици која броји пет и више чланова, 40% ученика живи у породици која нема сопствену кућу или стан, а 66% породица живи у једној или две собе. Овако тешко социо-економско стање ученика неминовно се одражава на школовање и све остале области живота деце из тих породица.
- Из анкета које су спроведене међу ученицима, родитељима и наставницима ове школе, закључује се да ученици нису прихваћени од стране ученика из редовних школа: 30% ученика се тако изјаснило, 16% родитеља сматра исто, а 72% наставника сматра да прихваћеност може бити боља.

Стратешки циљ

Унапређење положаја и права деце ометене у развоју и стварање услова за њихову интеграцију и њихово равноправно учешће у друштвеном животу

1 Специфични циљ

Подизање свести у локалној заједници о деци ометеној у развоју и пружање помоћи и подршке локалне заједнице за њихово равноправно учешће у друштвеном животу, њиховим правима и потребама

АКТИВНОСТИ

- Идентификација деце ометене у развоју на подручју општине Пирот и обједињавање података о деци ометеној у развоју (Централни регистар) – 2005. и даље
- Отварање дневног центра за боравак деце са тешким обликом ометености у развоју ради бриге о детету, како би се родитељима омогућили одмор и слободно време за друге активности – 2006. и даље
- Анимирање јавности, посебно приватног сектора, за подршку раду удружењима која раде са децом ометеном у развоју – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, удружења грађана особа ометених у развоју, Центар за социјални рад, Дом здравља (педијатријска служба), предшколске и школске установе, здравствене установе, невладине организације, медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Регистрована деца ометена у развоју
2. Породице са децом ометеном у развоју које су корисници МОП-а
3. Деца ометена у развоју која су корисници дечијег додатка
4. Процент издавања из буџета за помоћ деци ометеној у развоју
5. Регистроване помоћи (поред општине) удружењима која раде са децом ометеном у развоју

2 Специфични циљ

Обезбеђивање квалитетне здравствене заштите и рехабилитације деце ометене у развоју

АКТИВНОСТИ

- Организован рад развојног саветовалишта при дечијем диспанзеру према стручно-методолошким стандардима (кадар, обим и садржај рада) – 2005. и даље
- Обезбеђивање патронаже и посете лекара најмање два пута годишње за децу ометену у развоју која живе на сеоском подручју – 2005. и даље
- Едукација родитеља и здравствених радника за рано откривање, интервенције и процес рехабилитације деце ометене у развоју – 2005. и даље
- Прилагођавање инфраструктуре локалне заједнице деци ометеној у развоју – уклањање физичких препрека и баријера у граду које деци ометеној у развоју отежавају приступ школама, здравственим и другим јавним институцијама које посећују – 2006. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, Здравствени центар Пирот, основне школе, Центар за социјални рад, удружења грађана која раде са децом ометеном у развоју

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Деца ометена у развоју обухваћена процесом рехабилитације
2. Едуковани здравствени радници
3. Едуковане породице са децом ометеном у развоју
4. Посете патронаже и лекара деци ометеној у развоју на сеоским подручјима

3 Специфични циљ

Обезбеђивање квалитетног васпитања и образовања и интеграције деце ометене у развоју

АКТИВНОСТИ

- Едукација кадрова за рад са децом ометеном у развоју у предшколској установи и основним школама – 2005. и даље
- Припреме школа, родитеља, деце и јавности за постепено увођење инклузивног образовања деце ометене у развоју – 2005. и даље
- Стимулисање учешћа деце ометене у развоју у културним, спортским и рекреативним програмима заједно са децом из предшколске установе и основних школа – 2006. и даље
- Формирање развојне групе за децу ометену у развоју предшколског узраста при основној школи „Младост” – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, предшколске и школске установе, удружења грађана особа ометених у развоју, општинска удружења за рад са децом ометеним у развоју

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Регистрована деца ометена у развоју предшколског узраста
2. Регистрована деца ометена у развоју основношколског узраста
3. Едуковани васпитачи за рад са децом ометеном у развоју
4. Едуковани наставници за рад са децом ометеном у развоју

II. 5. Положај и права деце без родитељског старања

ТРЕНУТНО СТАЊЕ

- Права деце без родитељског старања остварују се у складу са Законом о социјалној заштити и Законом о финансијској подршци породици са децом и у општини Пирот. Деца из ове категорије остварују сва права прописана наведеним законима. Број деце на породичном смештају у периоду 2003–2004. био је седамнаесторо, број деце под старатељством је двадесет двоје, а њих петнаесторо је смештено у институције социјалне заштите.

Стратешки циљ

Унапређење положаја деце без родитељског старања

1 Специфични циљ

Примењивање облика заштите деце без родитељског старања који подразумевају одрастање у породичном окружењу

АКТИВНОСТИ

- Јачање и промоција смештаја деце без родитељског старања у старатељским и сродничким породицама – 2005. и даље
- Помоћ у набавци школског прибора, одеће и обуће деци без родитељског старања смештеној у хранитељским породицама – 2005. и даље
- Помоћ у припреми за самосталан живот деци без родитељског старања – помоћ у остваривању права на ученичке и студентске стипендије, помоћ у запошљавању – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, Центар за социјални рад, невладине организације

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Деца без родитељског старања
2. Хранитељске породице
3. Новоформиране хранитељске породице у припреми за прихват деце

II. 6. Заштита деце од злостављања и занемаривања

ТРЕНУТНО СТАЊЕ

- Сензибилност опште популације на права детета је ниска, стручњаци немају довољно специфичних знања и вештина за процену и третман злостављане или занемарене деце и њихових породица. Не постоји податак о броју злостављане или занемарене деце у Центру за социјални рад, те је неопходно успостављање механизма за заштиту деце од злостављања или занемаривања.
- Догађаји у нашој земљи последњих година неповољно утичу на способност породице да деци пружи здрав раст и развој у сваком погледу и да се деца заштите од разних видова насиља и злоупотребе. Такође је недовољна сарадња између институција, служби и стручњака који су најодговорнији за заштиту деце од појаве злостављања и занемаривања.
- У једној од анкета за децу на питање „Да ли знају за случајеве занемаривања?“, 79,60% је одговорило „да“, а 69,91% зна за случајеве злостављања.
- Пораст физичке агресије међу децом потврђује се подацима из анкета, па 93,61% деце каже да у њиховој школи има туче међу децом, а 58,97% је било жртва физичког насиља. Да у школи постоје нека деца коју друга избегавају, сматра 87,71% деце, што се најчешће односи на децу из породица са поремећеним односима, децу без родитељског старања и бриге, децу ометену у развоју, децу у сукобу са законом и припаднике мањинских група, нарочито ромску децу.

Стратешки циљ

Успостављање механизма (система) за заштиту деце од злостављања, занемаривања, злоупотребе и насиља

1 Специфични циљ

Сензибилизација јавности локалне заједнице и идентификација свих облика злостављања, злоупотребе и насиља над децом

АКТИВНОСТИ

- Редовно информисање јавности о значају идентификације злостављане, занемарене и злоупотребљене деце ради подизања нивоа свести о том проблему – 2005. и даље
- Формирање мобилног тима сачињеног од стручњака (психолог, социјални радник, представник МУП-а), који ће интервенисати по пријави злостављања, занемаривања, злоупотребе и насиља над децом – 2005. и даље
- Успостављање СОС телефона у општини Пирот, стално обавештавање грађана да могу пријавити појаву злостављања, занемаривања, злоупотребе и насиља над децом – 2005. и даље
- Организовање округлих столова ради превентивног деловања против појаве злостављања, занемаривања, злоупотребе и насиља над децом – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, Међусекторски савет, Центар за социјални рад, МУП, предшколске установе и школе, невладине организације, здравствене установе, медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Регистрована злостављања, занемаривања, злоупотребе и насиља над децом у центру за социјални рад
2. Медијски прилози и информативни материјал о проблему злостављања, занемаривања, злоупотребе и насиља над децом
3. Интервјуи мобилног тима
4. Позиви путем СОС телефона

II. 7. Медији за децу – деца у медијима

Стратешки циљ

Повећати ниво информисаности и учешће јавности у унапређењу квалитета живота све деце у општини Пирот

1 Специфични циљ

Побољшање информисаности све деце и њихово веће учешће у медијском простору општине Пирот

АКТИВНОСТИ

- Покретање и формирање новинарских секција у школама и едукација њихових чланова за рад – 2005. и даље
- У школама које не поседују употребљив разглас, треба обезбедити нов – 2005. и даље
- Реализација школских емисија на великом одмору које ће бити у служби информисања, али и учешћа већег броја заинтересованих ученика – 2005. и даље
- Обезбеђивање већег медијског простора за децу кроз утицај на уређивачку политику – 2005. и даље
- Покретање веб сајта „Пирот по мери детета” – 2005. и даље
- Повезивање школских новинарских секција са локалним медијима – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, школе, медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Активне новинарске секције у школама
2. Чланови новинарских секција
3. Школе у којима се користи разглас
4. Реализоване школске емисије
5. Емисије и прилози из школских новинарских секција објављени у локалним медијима
6. Издати часописи који се баве децом и дечијим правима
7. Прилози о деци и дечијим правима у локалним штампаним и електронским медијима
8. Посете веб сајту

2 Специфични циљ

Сензибилизација јавности о проблемима деце у општини Пирот

АКТИВНОСТИ

- Едукација новинара за повећање сензибилности о проблемима и правима деце кроз медије – 2005. и даље
- Иновативни приступи у решавању проблема деце кроз јавне и уличне акције (брошуре), дечије позоришне представе, културне догађаје (књижевне вечери и концерте) – 2005. и даље
- Организовање радио и телевизијских емисија о дечијим правима – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пирот, медији, Дом културе, позориште, библиотека,
Међусекторски савет за израду ЛПА за децу Пирота

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот, приватни сектор, донатори

ИНДИКАТОРИ

1. Семинари и обуке за новинаре
2. Новинари који су прошли едукацију
3. Кампање и манифестације уз учешће јавних личности и пропагандни материјал
4. Емисије и прилози посвећени деци и дечијим правима

II. 8. Имплементација ЛПА за децу у општини Пирот

Стратешки циљ 1

Праћење напретка и остваривања ЛПА за децу у општини Пирот

1 Специфични циљ

Формирање Општинског тима за праћење имплементације ЛПА за децу у општини Пирот од 2005. до 2010. године

АКТИВНОСТИ

- Подношење извештаја о реализацији предвиђених активности по областима на шест месеци Скупштини општине Пирот – 2005. и даље
- Обавештавање јавности о остваривању циљева из ЛПА, као и о свим постигнутим резултатима на побољшању положаја деце у општини Пирот – 2005. и даље
- Проналажење донатора за финансирање зацртаних (активности) циљева у ЛПА за децу у општини Пирот – 2005. и даље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општински тим за праћење имплементације ЛПА, Међусекторски савет, општина Пирот

ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот

ИНДИКАТОР

1. Реализоване активности по областима

Стратешки циљ 2

Успостављање информационе основе за праћење напретка и остваривања ЛПА

1 Специфични циљ

Институционализација DevInfo-а и његово коришћење за доношење одлука која се тичу деце и дечијих права

АКТИВНОСТИ

- Успостављање и редовно ажурирање базе података DevInfo у циљу праћења остваривања ЛПА – 2005. и даље
- Постављање DevInfo-а и/или DevInfo извештаја на веб сајт града – 2005. и даље

НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ

Интерсекторски тим (будући Тим за праћење имплементације ЛПА)

ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА

Општина Пирот

ИНДИКАТОРИ

1. Општински доносиоци одлука који користе DevInfo
2. Процент становништва који познаје и има приступ бази података DevInfo
3. Посећеност веб сајта ЛПА
4. Рачунари на којима је инсталиран DevInfo софтвер

III. ПРИЛОГ

Циљеви и индикатори ЛПА

II. 1. СМАЊЕЊЕ СИРОМАШТВА ДЕЦЕ

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
Стратешки циљ				
Смањење сиромаштва деце				
Помоћ деци из породица испод линије сиромаштва и подизање нивоа квалитета живота деце из тих породица	Идентификација деце која живе у породицама испод линије сиромаштва (формирање базе података – опремање социо-тима компјутером)	Општина Пирот, Међусекторски савет ЛПА, Центар за социјални рад Пирот, невладине организације	2005. и даље	1. Корисници МОП-а 2. Процент издвајања из општинског буџета за социјалну заштиту 3. Укупно издвајање из општинског буџета за социјалну заштиту 4. Деца корисници права на дечји додатак 5. Породице са више од троје деце 6. Једнократна новчана помоћ
	Израда социјалне карте породица у општини Пирот као најбољег показатеља материјалног стања породице	Општина Пирот, Центар за социјални рад Пирот	2005. и даље	
Помоћ породицама из руралних средина у остваривању права из области дечије и социјалне заштите	Материјална помоћ деци из породица испод линије сиромаштва у виду бесплатне ужине, коришћења народне кухиње, бесплатног летовања преко Црвеног крста, бесплатног коришћења дечијих кампова	Општина Пирот, Међусекторски савет ЛПА, Центар за социјални рад Пирот, Црвени крст Пирот, основне школе у Пироту	2005. и даље	1. Деца из руралних средина 2. Корисници дечијег додатка 3. Породице које живе испод линије сиромаштва
	Образовање Општинског тима за праћење остваривања дечијих права, нарочито у најудаљенијим сеоским насељима, као и деце из маргинализованих група	Општина Пирот, председник општине Пирот	2005. и даље	
	Организовани рад на терену ради конкретне помоћи породицама које нису у ситуацији да остваре законска права из области дечије и социјалне заштите због удаљености (здравствени разлози, недоступна превозна средства, неинформисаност и др.)	Општина Пирот – служба за послове друштвене бриге о деци, Центар за социјални рад, удружење грађана (за лица са оштећеним слухом, видом, са сметњама у развоју)	2005. и даље	

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
	Организовано обавештавање јавности путем средстава јавног информисања о угрожавању дечијих права и о стању сиромаштва деце, како би се подстакло брже решавање овог проблема	Општина Пирот, Центар за социјални рад, медији	2005. и даље	

II. 2. БОЉЕ ЗДРАВЉЕ ЗА СВУ ДЕЦУ

Стратешки циљ 1

Обезбедити свој деци здрав и безбедан почетак живота

Смањење смртности одојчади	Интензивирање постојећих активности на унапређењу репродуктивног здравља жене, посебно анимирање жена од 18 до 25 година за систематски гинеколошки преглед бар једном годишње	Здравствени центар Пирот – диспансер за жене, општина Пирот	2005. и даље	1. Стопа смртности одојчади 2. Процент обухвата жена од 18 до 25 година систематским гинеколошким прегледима на годишњем нивоу 3. Процент контролисаних трудноћа 4. Процент деце која су вакцинисана против дифтерије, тетануса и великог кашља у првој години живота
	Обезбеђивање реагенаса и боја за израду препарата у оквиру патохистолошке дијагностике гинеколошких обољења за систематске прегледе	Здравствени центар Пирот, општина Пирот	2005. и даље	
	Праћење трудноће путем протокола Светске здравствене организације	Здравствени центар Пирот, општина Пирот	2005. и даље	
	Обавезна психифизичка припрема трудница за порођај и дојење	Дечији диспансер	2005. и даље	
	Обезбеђивање већег преживљавања новорођенчади са телесном тежином мањом од 2.500 г	Диспансер за жене, општина Пирот	2005. и даље	

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
	Набавка неопходне опреме за дечији бокс и гинеколошко-акушерско одељење (инкубатор, гасни анализатор и електро-кардиотокограф)	Здравствени центар Пирот, општина Пирот	2005. и даље	5. Процент деце која су вакцинисана против малих богиња у првих 18 месеци живота
	Обезбеђивање обухвата деце имунизацијом 100% против ДПП-а и до 18 месеци ММР вакцином	Дечији диспансер, Завод за заштиту здравља, медији	2005. и даље	6. Процент посећености трудница саветовалишту за труднице на годишњем нивоу
	Правремено откривање здравствених проблема посетом новорођенчета у кући	Дечији диспансер, општина Пирот	2005. и даље	
Повећање natalитета	Организовање округлих столова на тему угрожености natalитета и проналажења одговарајућих решења	Међусекторски савет ЛПА – тим за здравство	2005. и даље	1. Стопа natalитета 2. Стопа природног прираштаја
	Покретање иницијативе код надлежних републичких министарстава за проналажење правих мера које ће стимулисати повећање natalитета (смањење пореза на дечију одећу и обућу, цена школског прибора, укупних трошкова школовања, бесплатна здравствена заштита)	Општина Пирот, Међусекторски савет ЛПА	2005. и даље	
	Покретање иницијативе код надлежних републичких министарстава за продужетак породичног одсуства и одсуства са рада ради неге детета код рођења трећег детета у породици, као и смањење радног стажа ради одласка у пензију мајци са трећим дететом	Општина Пирот, Међусекторски савет ЛПА	2005. и даље	

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
	Побољшање социо-економских услова (решавање проблема запослења мајкама код рођења другог и трећег детета)	Општина Пирот	2005. и даље	
	Пружање материјалне помоћи брачним друговима код лечења стерилитета	Општина Пирот	2005. и даље	
Стратешки циљ 2				
Створити услове за оптималан развој сваког детета				
Правовремено откривање здравствених проблема код новорођенчета и повећање броја одојчади која се искључиво доје до шест месеци	Рана идентификација новорођенчета у ризику	Дечији диспансер	2005. и даље	1. Новорођена деца коју су посећивали обучени здравствени радници 2. Одојчад до 6 месеци живота која се искључиво доје
	Обезбеђивање прве посете новорођенчету у кући у првим данима по изласку из породилишта од стране педијатра (обезбеђивање аутомобила и накнаде за теренски рад педијатра и медицинске сестре)	Патронажна служба, општина Пирот	2005. и даље	
	Праћење ризичне деце од стране координативног тима стручњака кроз развојно саветовалиште при дечијем диспанзеру	Дом здравља	2005. и даље	
	Едукација трудница, дојиља и породице	Диспансер за жене, дечији диспансер, Међусекторски савет ЛПА – тим за здравство, медији	2005. и даље	
	Едукација лекара, бабица и патронажних сестара	Дом здравља, општина Пирот	2005. и даље	
	Промоција дојења у локалној заједници	Дечији диспансер, медији	2005. и даље	

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
Побољшање исхране деце у циљу смањења анемија, гојазности и потхрањености	Едукација здравствених радника, родитеља и деце о значају правилне исхране као фактора превенције анемије, гојазности и потхрањености	Дечији диспансер, Завод за заштиту здравља, медији	2005. и даље	1. Процент деце до 6 година старости која су гојазна 2. Процент деце до 6 година старости која су потхрањена 3. Преваљенца анемије код деце
	Обавезни систематски прегледи деце у предшколској установи, основним и средњим школама	Дечији диспансер, Завод за заштиту здравља, предшколска установа, основне школе, средње школе, медији	2005. и даље	
Смањивање стопе повређивања деце и насиља над децом, стварање безбедне нарасилне средине за здраво одрастање деце	Лабораторијске анализе (скрининг)	Дечији диспансер	2005. и даље	1. Стопа повређивања деце 2. Учешће повређивања у морбидитету деце до 19 година 3. Процент злостављане деце
	Утицање на програмски садржај локалних медија ради смањења нивоа насиља којем су деца изложена преко телевизијских програма	Општина Пирот, медији	2005. и даље	
	Повећање безбедности у саобраћају уз строго поштовање законских прописа, нарочито испред предшколске установе, основних и средњих школа	Општина Пирот, МУП	2005. и даље	
	Покретање иницијативе код Министарства просвете за увођење здравственог васпитања у систем образовања	Општина Пирот	2005. и даље	

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
Смањење деформитета и неправилног држања тела код деце	Спровођење корективних вежби у школама (обезбеђивање плаћеног наставника физкултуре или физиотерапеута за корективне вежбе)	Општина Пирот, школске установе, Здравствени центар	2005. и даље	1. Учесталост неправилног држања тела и деформитета код деце
	Обезбеђивање што већем броју деце боравка у школи у природи (рекреативна настава)	Општина Пирот, школске установе	2005. и даље	
	Изградња спортских терена (спортске хале)	Општина Пирот	2005. и даље	
Обезбеђивање здраве животне средине	Организовање округлих столова и предавања у школама ради сазнања о начинима заштите животне средине	Предшколска установа, основне и средње школе	2005. и даље	1. Стопа разбољевања деце од респираторних инфекција
	Стално и стицање значаја здравог окружења у локалној заједници	Завод за заштиту здравља, општина Пирот, медији	2005. и даље	
	Стална контрола хигијенске исправности, односно степена загађености: хране, воде, ваздуха и земљишта	Завод за заштиту здравља	2005. и даље	
Праћење квалитета пружања здравствене заштите	Повећање уређених зелених површина у граду	Општина Пирот	2005. и даље	1. Стопа коришћења примарне здравствене заштите деце 2. Стопа хоспитализације деце
	Формирање базе података ради успешног праћења квалитета пружања здравствене заштите (набавка три компјутера за децији диспансер и едукација за рад на компјутеру најмање шест особа, софтвер)	Општина Пирот, Дом здравља	2005. и даље	

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
Стратешки циљ 3				
Промоција здравља међу младима и адолесцентима				
Смањење учесталости пушења, употребе алкохола и дрога међу младима и адолесцентима	Едукација деце, родитеља и просветних радника о превенцији злоупотребе алкохола, цигарета и дрога	Завод за заштиту здравља	2005. и даље	1. Преваленца пушења међу адолесцентима 2. Преваленца употребе алкохола међу адолесцентима
	Формирање саветовалишта за превенцију болести зависности (обезбеђивање средстава за адаптацију постојећег простора саветовалишта у згради Завода за заштиту здравља)	Општина Пирот, Завод за заштиту здравља	2005. и даље	3. Преваленца употребе дрога међу адолесцентима 4. Стопа хоспитализације деце од тровања алкохолом и дрогом
	Примењивање Закона о забрани пушења на свим местима где бораве деца (предшколска установа, школе, здравствена установа)	Предшколска установа, основне и средње школе, здравствене установе	2005. и даље	
	Оспособљавање младих за спровођење вршњачке едукације (партиципација – учешће младих)	Завод за заштиту здравља	2005. и даље	
	Ажурирање рада Општинског координационог одбора за борбу против болести зависности	Општина Пирот	2005. и даље	
	Примењивање Општинске одлуке о радном времену кафића и забрањивање продаје и точења алкохола лицима млађим од 18 година	Општина Пирот, МУП	2005. и даље	

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
Смањење учесталости полно преносивих инфекција међу младима и адолесцентима	Едукација младих преко саветовалишта за младе о превенцији полно преносивих инфекција	Диспанзер за жене	2005. и даље	1. Стопа разбољевања адолесцената од полно преносивих инфекција
	Медијске кампање намењене превенцији полно преносивих болести	Медији, диспанзер за жене	2005. и даље	
	Организовање предавања у школама намењених превенцији полно преносивих болести	Диспанзер за жене	2005. и даље	
Смањење стопе малолетничких трудноћа и смањење стопе намерних прекида трудноћа међу младима и адолесцентима	Повећање нивоа знања о репродуктивном здрављу и коришћењу контрацептивних средстава кроз предавања у школама и рад у саветовалишту	Диспанзер за жене, школске установе	2005. и даље	1. Стопа малолетничких трудноћа жена од 15 до 19 година 2. Стопа малолетничких прекида трудноћа жена од 15 до 19 година
	Медијска кампања намењена смањењу стопе малолетничких трудноћа и намерних прекида трудноћа	Диспанзер за жене, медији	2005. и даље	

II. 3. КВАЛИТЕТНО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ ЗА СВУ ДЕЦУ

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
Стратешки циљ 1				
Квалитетније васпитање и образовање деце предшколског узраста				
Обезбедити потпуни обухват деце квалитетним предшколским васпитањем и образовањем до 2010. године	Повећање капацитета предшколске установе (доградња постојећег објекта у 2005. години и изградња новог објекта до краја 2007. године)	Општина Пирот	2005. и даље	1. Процент деце обухваћене предшколским образовањем 2. Васпитне групе 3. Процент ромске деце обухваћене предшколским образовањем 4. Процент издвајања из општинског буџета за предшколско образовање
	Подстицање припадника ромске популације посебним мерама (разговорима, индивидуалним радом са децом, радионицама и едукацијом) на укључивање већег броја ромске деце у предшколско образовање	Међусекторски савет ЛПА – тим за васпитање и образовање, КИЦ „Пралипе“	2005. и даље	
Увођење савремених метода васпитања и образовања у предшколској установи	Развијање рада предшколског образовања на сеоском подручју путем „Путујућег вртића“	Општина Пирот, предшколска установа	2005. и даље	1. Одржане едукације 2. Процент васпитача који су похађали едукацију
	Организовање едукација васпитача из ненасилне комуникације и развоја вербалне комуникације	Међусекторски савет ЛПА – тим за васпитање и образовање	2005. и даље	
	Отварање дечијег клуба који ће реализовати програм дечијих играоница и луткарског позоришта	Општина Пирот, предшколска установа	2005. и даље	

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
Отвореност предшколске установе према породици и друштвеној средини	Едукација родитеља на тему „Тата, мама – причајте са нама“	Предшколска установа, Савет родитеља	2005. и даље	1. Процент присуства родитеља едукацијама 2. Одржани састанци са родитељима на којима се доносе одлуке везане за функционисање вртића
	Отварање саветовалишта за родитеље	Општина Пирот, предшколска установа	2005. и даље	
Обезбеђивање једнаких услова за васпитање и образовање све деце	Едукација васпитача и стручних сарадника	Општина Пирот, управа предшколске установе	2005. и даље	1. Процент васпитача који су похађали едукацију 2. Процент издвајања из општинског буџета за опремање предшколске установе
	Опремање предшколске установе дидактичким средствима	Општина Пирот	2005. и даље	
Стратешки циљ 2				
Квалитетније васпитање и образовање деце школског узраста				
Потпуни обухват деце основним образовањем	Увођење система праћења уписа (опремање рачунаром и програмом)	Општина Пирот, основне школе	2005. и даље	1. Деца обухваћена основним образовањем
				2. Деца уписана у основне школе која заврше основно образовање
				3. Процент опремљености основних школа

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
	Повећање уписа деце ромске националности и других маргинализованих група у основне школе	Општина Пирот, основне школе, КИЦ „Гралипе“	2005. и даље	<ol style="list-style-type: none"> 4. Ромска деца уписана у основне школе 5. Ромска деца уписана у основне школе која заврше основно образовање
Повећање обухвата деце средњим образовањем	Повећање уписа деце у средње школе, нарочито деце ромске националности и из других маргинализованих група	Општина Пирот, школске установе, Међусекторски савет ЛПА – тим за васпитање и образовање, медији	2005. и даље	<ol style="list-style-type: none"> 1. Деца која су завршила основно образовање 2. Деца уписана у средње школе 3. Деца која су завршила средњу школу 4. Ромска деца која су завршила основно образовање 5. Ромска деца уписана у средње школе 6. Ромска деца која су завршила средњу школу
Увођење савремених метода у васпитно-образовни процес у основним школама	Едукација наставника о савременим методама у васпитно-образовном процесу	Међусекторски савет ЛПА – тим за васпитање и образовање	2005. и даље	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обучени наставници за нови систем школовања
	Информатичка обука наставника	Општина Пирот, основне школе	2005. и даље	<ol style="list-style-type: none"> 2. Успех на националним тестовима у поређењу са националним узорком

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
Стварање школске средине као безбедне и подстицајне за сву децу	Обука за мултимедијални приступ настави	Општина Пирот, Међусекторски савет ЛПА – тим за васпитање и образовање	2005. и даље	3. Употреба персоналних компјутера у васпитно-образовном процесу
	Едукација из ненасилне комуникације	Међусекторски савет ЛПА – тим за васпитање и образовање	2005. и даље	
Побољшање комуникације на релацији родитељ – ученик – наставник	Увођење школског полицијаца у све школе	Општина Пирот, МУП, школске установе	2005. и даље	1. Регистрована деца жртве физичког насиља у школама
	Едукација ученика о безбедности у школској средини, о толеранцији и ненасилном решавању сукоба	Школске установе, МУП	2005. и даље	2. Школе које имају школског полицијаца
Обезбеђивање једнаких услова за школовање све деце	Организовање радионица, округлих столова и трибина за родитеље, ученике и наставнике на тему међусобне комуникације	Општина Пирот, школске установе, Међусекторски савет ЛПА – тим за васпитање и образовање, медији	2005. и даље	1. Организоване радионице 2. Организовани округли столови 3. Организоване трибине
	Опремање школа савременим наставним средствима	Општина Пирот	2005. и даље	1. Процент издвајања из општинског буџета за опремање школа
	Ангажовање деце кроз клубове за креативно и сврсисходно коришћење слободног времена	Основне школе, средње школе	2005. и даље	2. Опремљеност школа наставним средствима

II. 4. УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА И ПРАВА ДЕЦЕ ОМЕТЕНЕ У РАЗВОЈУ

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
Стратешки циљ				
Унапређење положаја и права деце ометене у развоју и стварање услова за њихову интеграцију и њихово равноправно учешће у друштвеном животу				
Подизање свести у локалној заједници о деци ометеној у развоју и пружање помоћи и подршке локалне заједнице за њихово равноправно учешће у друштвеном животу, њиховим правима и потребама	Идентификација деце ометене у развоју на подручју општине Пирот и обједињавање података о деци ометеној у развоју (Централни регистар)	Општина Пирот, Центар за социјални рад, предшколске установе, школе, Дом здравља (педијатријска служба), удружења грађана особа ометених у развоју	2005. и даље	1. Регистрована деца ометена у развоју 2. Породице са децом ометеном у развоју које су корисници МОП-а
	Отварање дневног центра за боравак деце са тешким обликом ометености у развоју ради бриге о детету, како би се родитељима омогућили одмор и слободно време за друге активности	Општина Пирот, удружења грађана особа ометених у развоју	2006. и даље	3. Деца ометена у развоју која су корисници дечијег додатка
	Анимирање јавности, посебно приватног сектора, за подршку раду удружењима која раде са децом ометеном у развоју	Општина Пирот, Центар за социјални рад, предшколске и школске установе, Здравствене установе, невладине организације, медији	2005. и даље	4. Процент издавања из буџета за помоћ деци ометеној у развоју 5. Регистроване помоћи (пored општине) удружењима која раде са децом ометеном у развоју

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
<p>Обезбеђење квалитетне здравствене заштите и рехабилитације деце ометене у развоју</p>	<p>Организован рад развојног саветовалишта при дечијем диспансеру према стручно-методолошким стандардима (кадар, обим и садржај рада)</p>	<p>Општина Пирот, Здравствени центар Пирот</p>	<p>2005. и даље</p>	<p>1. Деца ометена у развоју обухваћена процесом рехабилитације</p>
	<p>Обезбеђење патронаже и посете лекара најмање два пута годишње за децу ометену у развоју која живе на сеоском подручју</p>	<p>Општина Пирот, Здравствени центар Пирот</p>	<p>2005. и даље</p>	<p>2. Едуковани здравствени радници</p>
	<p>Едукација родитеља и здравствених радника за рано откривање, интервенције и процес рехабилитације деце ометене у развоју</p>	<p>Општина Пирот, Здравствени центар Пирот, основне школе, Центар за социјални рад, удружења грађана која раде са децом ометеном у развоју</p>	<p>2005. и даље</p>	<p>3. Едуковане породице са децом ометеном у развоју</p> <p>4. Посете патронаже и лекара деци ометеној у развоју на сеоским подручјима</p>
	<p>Прилагођавање инфраструктуре локалне заједнице деци ометеној у развоју – уклањање физичких препрека и баријера у граду које деци ометеној у развоју отежавају приступ школама, здравственим и другим јавним институцијама које посећују</p>	<p>Општина Пирот, Здравствени центар Пирот, основне школе, Центар за социјални рад, удружења грађана која раде са децом ометеном у развоју</p>	<p>2006. и даље</p>	

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
Обезбеђење квалитетног васпитања и образовања и интеграције деце ометене у развоју	Едукација кадрова за рад са децом ометеном у развоју у предшколској установи и основним школама	Предшколске установе, основне школе, општинска удружења за рад са децом ометеном у развоју	2005. и даље	1. Регистрована деца ометена у развоју предшколског узраста 2. Регистрована деца ометена у развоју основношколског узраста
	Припреме школа, родитеља, деце и јавности за постепено увођење инклузивног образовања деце ометене у развоју	Предшколске установе, основне школе, општинска удружења за рад са децом ометеном у развоју	2005. и даље	
	Стимулисање учешћа деце ометене у развоју у културним, спортским и рекреативним програмима заједно са децом из предшколске установе и основних школа	Општина Пирот, предшколске и школске установе, удружења грађана особа ометених у развоју	2006. и даље	3. Едуковани васпитачи за рад са децом ометеном у развоју
	Формирање развојне групе за децу ометену у развоју предшколског узраста при ОШ „Младост“	Општина Пирот	2005. и даље	4. Едуковани наставници за рад са децом ометеном у развоју

II. 5. ПОЛОЖАЈ И ПРАВА ДЕЦЕ БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА

Стратешки циљ				
Унапређење положаја деце без родитељског старања				
Примењивање облика заштите деце без родитељског старања који подразумевају одрастање у породичном окружењу	Јачање и промоција смештаја деце без родитељског старања у старатељским и средничким породицама	Центар за социјални рад, невладине организације, општина Пирот	2005. и даље	1. Деца без родитељског старања 2. Хранитељске породице 3. Новоформиране хранитељске породице у припреми за прихват деце
	Помоћ у набавци школског прибора, одеће и обуће деци без родитељског старања смештеној у хранитељским породицама	Центар за социјални рад, невладине организације, општина Пирот	2005. и даље	

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
	Помоћу у припреми за самосталан живот деци без родитељског старања – помоћу у остваривању права на ученичке и студентске стипендије, помоћу у запошљавању	Центар за социјални рад, невладине организације, општина Пирот	2005. и даље	

II. 6. ЗАШТИТА ДЕЦЕ ОД ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Стратешки циљ

Успостављање механизма (система) за заштиту деце од злостављања, занемаривања, злоупотребе и насиља

Сензибилизација јавности локалне заједнице и идентификација свих облика злостављања, злоупотребе и насиља над децом	Редовно информисање јавности о значају идентификације злостављања, занемарене и злоупотребе деце ради подизања нивоа свести о том проблему	Међусекторски савет ЛПА, медији, Центар за социјални рад, предшколске установе, школе, невладине организације	2005. и даље	1. Регистрована злостављања, занемаривања, злоупотребе и насиља над децом у Центру за социјални рад 2. Медијски прилози и информативни материјал о проблему злостављања, занемаривања, злоупотребе и насиља над децом 3. Интервјуи мобилног тима 4. Позиви путем СОС телефона
	Формирање мобилног тима сачињеног од стручњака (психолог, социјални радник, представник МУП-а), који ће интервенисати по пријави злостављања, занемаривања, злоупотребе и насиља над децом	Општина Пирот, Центар за социјални рад, МУП	2005. и даље	
	Успостављање СОС телефона у општини Пирот, стално обавештавање грађана да могу пријавити појаву злостављања, занемаривања, злоупотребе и насиља над децом	Општина Пирот, Међусекторски савет ЛПА, медији	2005. и даље	
	Организовање округлих столова ради превентивног деловања против појаве злостављања, занемаривања, злоупотребе и насиља над децом	Међусекторски савет ЛПА, Центар за социјални рад, невладине организације, школске установе, МУП, здравствене установе, медији	2005. и даље	

II. 7. МЕДИЈИ ЗА ДЕЦУ – ДЕЦА У МЕДИЈИМА

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
Стратешки циљ Повећати ниво информисаности и учешће јавности у унапређењу квалитета живота све деце у општини Пирот Побољшање информисаности све деце и њихово веће учешће у медијском простору општине Пирот	Покретање и формирање новинарских секција у школама и едукација њихових чланова за рад	Школе, општина Пирот, медији	2005. и даље	1. Активне новинарске секције у школама
	У школама које не поседују употребљив разглас треба обезбедити нов	Школе, општина Пирот	2005. и даље	2. Чланови новинарских секција
	Реализација школских емисија на великом одмору које ће бити у служби информисања, али и учешћа већег броја заинтересованих ученика	Школе	2005. и даље	3. Школе у којима се користи разглас
	Обезбеђивање већег медијског простора за децу кроз утицај на уређивачку политику	Школе, општина Пирот, медији	2005. и даље	4. Реализоване школске емисије
	Покретање веб сајта „Пирот по мери детета“	Општина Пирот, медији	2005. и даље	5. Емисије и прилози из школских новинарских секција објављених у локалним медијима
	Повезивање школских новинарских секција са локалним медијима	Медији, школе, општина Пирот	2005. и даље	6. Издати часописи који се баве децом и децијим правима
				7. Прилози о деци и децијим правима у локалним штампаним и електронским медијима
				8. Посете веб сајту

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
Сензибилизација јавности о проблемима деце у општини Пирот	Едукација новинара за повећање сензибилности о проблемима и правима деце кроз медије	Општина Пирот, медији	2005. и даље	1. Семинари и обуке за новинаре 2. Новинари који су прошли едукацију 3. Кампање и манифестације уз учешће јавних личности и пропагандни материјал 4. Емисије и прилози посвећени деци и децијим правима
	Иновативни приступи у решавању проблема деце кроз јавне и уличне акције (брошуре), дечије позоришне представе, културне догађаје (књижевне вечери и концерте)	Општина Пирот, медији, Дом културе, позориште, библиотека	2005. и даље	
	Организовање радио и телевизијских емисија о децијим правима	Медији, Међусекторски савет ЛПА	2005. и даље	

II. 8. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ЛПА ЗА ДЕЦУ У ОПШТИНИ ПИРОТ

Стратешки циљ 1

Праћење напретка и остваривања ЛПА за децу у општини Пирот

Формирање Општинског тима за праћење имплементације ЛПА за децу у општини Пирот од 2005. до 2010. године	Подношење извештаја о реализацији предвиђених активности по областима на шест месеци Скупштини општине Пирот	Општински тим за праћење имплементације ЛПА, Међусекторски савет ЛПА, општина Пирот	2005. и даље	1. Реализоване активности по областима
	Обавештавање јавности о остваривању циљева из ЛПА, као и о свим постигнутим резултатима на побољшању положаја деце у општини Пирот	Општински тим за праћење имплементације ЛПА, Међусекторски савет ЛПА, општина Пирот	2005. и даље	
	Проналажење донатора за финансирање зацртаних (активности) циљева у ЛПА за децу у општини Пирот	Општински тим за праћење имплементације ЛПА, Међусекторски савет ЛПА, општина Пирот	2005. и даље	

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕНСКА ОДРЕДНИЦА	ИНДИКАТОРИ
Стратешки циљ 2				
Успостављање информационе основе за праћење напретка и остваривања ЛПА				
Институционализација DevInfo-а и његово коришћење за доношење одлука које се тичу деце и децијих права	Успостављање и редовно ажурирање базе података DevInfo у циљу праћења остваривања ЛПА	Интерсекторски тим (будући тим за праћење имплементације ЛПА)	2005. и даље	<ol style="list-style-type: none"> 1. Општински доносиоци одлука који користе DevInfo 2. Процент становништва који познаје и има приступ бази података DevInfo 3. Посећеност веб сајта ЛПА 4. Компјутери на којима је инсталиран DevInfo софтвер
	Постављање DevInfo-а и/или DevInfo извештаја на веб сајт града			

САДРЖАЈ

I. ЛОКАЛНИ ПЛАН АКЦИЈЕ ЗА ДЕЦУ – општи део	
I. 1. Развој Локалног плана акције у Пироту	5
I. 2. Основе за израду ЛПА	6
I. 3. Процес израде Локалног плана акције у Пироту	7
I. 4. Остваривост ЛПА	8
II. ЛОКАЛНИ ПЛАН АКЦИЈЕ ЗА ДЕЦУ – компоненте	
II. 1. Смањење сиромаштва деце	9
Стратешки циљ	10
II. 2. Боље здравље за сву децу	12
Стратешки циљ 1	13
Стратешки циљ 2	15
Стратешки циљ 3	20
II. 3. Квалитетно васпитање и образовање за сву децу	23
Стратешки циљ 1	24
Стратешки циљ 2	27
II. 4. Унапређење положаја и права деце ометене у развоју	32
Стратешки циљ	33
II. 5. Положај и права деце без родитељског старања	37
Стратешки циљ	37
II. 6. Заштита деце од злостављања и занемаривања	39
Стратешки циљ	40
II. 7. Медији за децу – деца у медијима	42
Стратешки циљ	42
II. 8. Имплементација ЛПА за децу у општини Пирот	45
Стратешки циљ 1	45
Стратешки циљ 2	46
III. ПРИЛОГ – Циљеви и индикатори ЛПА	47